

Забавляючі

**ДЕРЖАВНИЙ КОМІТЕТ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ,
СПОРТУ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ**

УКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ НАУК НАЦІОНАЛЬНОГО ПРОГРЕСУ

ОЛІМПІЙСЬКА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Молода спортивна наука України

Збірник наукових статей

з галузі фізичної культури та спорту

Періодичне видання

Випуск 5. Том 1

ЛЬВІВ: ЛДІФК

2001

цілеспрямованої роботи, пов'язаної з формуванням у населення України мотивації та поведінкових характеристик, активної соціальної орієнтації на здоровий спосіб життя" [4, с.5]. Розвиток людини в значній мірі визначається обставинами її існування, але найкращі соціальні передумови розвитку фізкультури і спорту залишаються віртуальними, якщо людина сама не захоче покращити свій фізичний стан, не зрозуміє цінність свого здоров'я перш за все для себе, а не лише для суспільства.

У Чернівецькому національному університеті число студентів, які відвідували спецмедгрупу з фізвиховання за останні 2 роки зменшується. Це не спростовує наведених раніше статистичних даних про захворюваність серед студентів, а пояснюється тим, що, починаючи з 1999 року, кожному студенту на початку навчання надається право вибору, де займатися фізкультурою: у спеціальній чи основній групі, в якому виді спорту "спеціалізуватися". В результаті не всі хворі студенти обирають для занять з фізичного виховання спецгрупу. Більшість хочуть випробувати власні сили в обраному виді спорту, реалізуючи свою потребу в кількості та характері рухової активності; викладачі застосовують принцип індивідуальних дозованих фізичних навантажень для студентів з різними захворюваннями.

Позитивним фактом є виділення основним завданням "засад" "виховання у населення України відповідних мотиваційних та поведінкових характеристик, активної соціальної орієнтації на здоровий спосіб життя" [4,с.6]; почати це планується з дитинства, формуючи в учнів потреби у зміцненні здоров'я засобами фізкультури і спорту, збільшуючи обсяг їх рухової активності до біологічно потрібних [4,с.7]. Людина повинна усвідомлювати цінність свого здоров'я для себе, як засіб самореалізації; "особистісний смисл" власного здоров'я, а також знати, що захистом від хвороб може бути вже середній рівень фізичної підготовки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Апанасенко Г.Л. Здоров'я спортсмена // *Наука в олімпійському спорті*. – 2000. – № 1. – С.92-96.
2. Апанасенко Г.Л. Проблема управління здоров'ям человека // *Наука в олімпійському спорті*. – 1999. – Спец.выпуск. – С.56-60.
3. Апанасенко Г.Л. "Спорт для всех" и новая феноменология здоровья // *Наука в олімпійському спорті*. – 2000. – Спец.выпуск. – С.36-40.
4. Концептуальні засади подальшого розвитку фізичної культури і спорту в Україні // *Наука в олімпійському спорті*. – 1998. – № 1. – С.5-12.

SPORT FOR ALL – HEALTH FOR EVERYONE BOGDAN LEKO

Chernivtsy national university named after Y.Fedkovich.

Article deals with the valeological problem - individual health of each member of society. Author considers, that the absence of preventional actions capable to stop growth of quantity of disease, can provoke irreversible consequences. Physical culture and sports can promote improvement and recreation of the population of Ukraine, but it's possible only after comprehension of value of the health.

МОТИВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН МЕДИКО-БІОЛОГІЧНОГО ЦИКЛУ У СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ

ЛЮДМИЛА ЛОЙКО, ОКСАНА ЗАВАЛЬНЮК, ВІКТОРІЯ СКРИПНИК

Вінницький педагогічний університет, ВТІ ВМУРоЛ «Україна»

Проблема мотивації навчання займає одне з провідних місць у педагогіці та педагогічній психології. Мотив навчальної діяльності розуміють як сукупність чинників, що обумовлюють прояв її активності: потреби, мета, зособи, почуття обов'язку, інтереси тощо.

Провідними у навчальній діяльності студентів є професійні мотиви та мотиви особистого престижу, менш значущими є пізнавальні та утилітарні. Причому, на першому курсі навчання у вищому закладі освіти провідним мотивом є професійний [3].

Під час навчання студенти формуються як майбутні висококваліфіковані фахівці. Направленість на майбутнє прискорює процес набуття професій студентами. Тому суттєвим є підхід до їх підготовки як до єдиного процесу виховання та навчання, під час якого відбувається різносторонній розвиток та самоствердження особистості. Зв'язок соціальних, професійних та пізнавальних мотивів підсилює свідоме ставлення студентів до навчання, прискорює формування їх особистості [1; 82].

На основі загальної мотивації навчальної діяльності у студентів формується певне ставлення до різних навчальних предметів, яке обумовлене важливістю предметів для професійної підготовки, інтересом до певної галузі знань та до предмету як до її частини, рівнем складності предмету, виходячи з власних здібностей, а також якістю викладання та взаємостосунками з викладачем.

Усі ці мотиватори можуть взаємодіяти чи конкурувати один із одним та мати різний вплив на навчання [2; 267].

Метою нашого дослідження було визначення мотивів оволодіння дисциплінами медико-біологічного циклу у студентів факультету фізичного виховання педагогічного університету на початковому етапі навчання.

У дослідженні взяли участь 62 студенти першого курсу віком 17-19 років.

Запропонована анкета визначення мотивів навчання включала 35 питань, що охоплювали сім груп мотивів. Кожна група оцінювалась за десятибальною шкалою. Результати анкетування виявились показовими за статтю респондентів, що відображено в таблиці 1.

Таблиця 1

Характеристика мотивів вивчення дисциплін медико-біологічного циклу студентами-першокурсниками факультету фізичного виховання педагогічного університету

№ п/п	Група мотивів	Оцінка за десятибальною шкалою	
		Юнаки	Дівчата
1.	Мотиви самореалізації	7,2	6,0
2.	Професійно-ціннісні мотиви	6,7	6,0
3.	Пізнавальні мотиви	6,2	6,0
4.	Широкі соціальні мотиви	5,8	4,8
5.	Мотиви збереження та підвищення соціального статусу	5,7	6,2
6.	Утилітарні мотиви	5,6	5,0
7.	Мотиви особистого престижу	5,5	4,3

За отриманими даними, перше місце у юнаків посідають мотиви самореалізації, а у дівчат – мотиви збереження та підвищення соціального статусу. Інші мотиви за своєю значущістю мало відрізняються за статевою ознакою й відповідно розподілились у такому порядку: практичні та професійно-ціннісні, пізнавальні, широкі соціальні з колективістичним та альтруїстичним напрямом, утилітарні. Мотиви особистого престижу посіли останнє місце за даними нашого дослідження.

Отже вивчаючи дисципліни медико-біологічного циклу, у студентів факультету фізичного виховання на початковому етапі навчання переважають такі провідні мотиви: самореалізація та збереження й підвищення соціального статусу. Це підтверджує бажання студентів, перш за все, визначити стан свого здоров'я (у юнаків) та здоров'я близьких людей (у дівчат), а також способи збереження й поліпшення його. Значущість решти досліджуваних груп мотивів навчання відповідає, в основному, загальновідомій тенденції.

Висока значущість визначених провідних мотивів, на нашу думку, сприятиме формуванню мотиваційного забезпечення навчальної діяльності, особливо на старших курсах, коли сила професійних та пізнавальних мотивів знижується.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дьяченко М.И., Кандыбович Л.А. Психология высшей школы.- Минск: Изд-во БГУ. 1981.
2. Ильин Е.П. Мотивация и мотивы. СПб: Изд-во «Питер». 2000.
3. Печников А.Н., Мухина Г.В. Особенности учебной мотивации курсантов юридических вузов МВД. Психология: итоги и перспективы: Тезисы научно-практической конференции. СПб.- 1996.

MOTIVES OF STUDYING OF THE SUBJECTS OF MEDICO-BIOLOGICAL CYCLE OF FIRST YEAR STUDENTS OF THE FACULTY OF PHYSICAL CULTURE

LUDMILA LOYKO, OKSANA ZAVALNYUK, VICTORIA SKRIPNUK

University «Ukraine», Vinnitsya State Pedagogical University

This article is devoted to definition of motives of the subjects of medico-biological cycle studies for first year students of the faculty of physical culture of the pedagogical University. The structure of motivation of studies and its differences, which have girls and boys, is determined.

ВПЛИВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ НА ДИНАМІКУ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ КУРСАНТІВ ВНЗ СИСТЕМИ МВС

АНАТОЛІЙ ЛУЩАК

Львівський державний інститут фізичної культури

Аналіз літературних даних та результати численних наукових досліджень (ю.к. Дем'яненко, т.т. джамгаров, л.а. Вейнер-дубровін, в.л. Маріщук, а.а. Нестеров, в.в. Міронов, ю.с. Фіногенов та ін.) Показує, що досягнення військово-професійної майстерності та боєздатності працівників мвс можливе тільки при достатньо високому рівні їх всебічної індивідуальної фізичної готовності.

Традиційна система підготовки курсантів спеціалізованих внз, яка розрахована на різносторонню фізичну підготовленість призовного контингенту, що в свій час забезпечувалась належним фізичним вихованням молоді (система гпо), сьогодні неспроможна ефективно впливати на розвиток індивідуальної психофізичної підготовки, формування військово-професійних навичок, підвищення боєздатності працівників мвс на всіх етапах військово-професійного навчання.

З урахуванням отриманих на попередньому етапі даних педагогічного експерименту нами розроблено комплексну програму, яка за короткий час сприяла вдосконаленню серед курсантів молодших курсів необхідних психофізичних якостей і властивостей, та сформовано експериментальну та контрольну групи з числа курсантів першого курсу.

В експерименті взяли участь курсанти-юнаки першого курсу прикарпатської філії національної академії внутрішніх справ України (м. Івано-Франківськ), в кількості 53 осіб.

Організація педагогічного експерименту передбачала декілька етапів, які мали свої завдання, склад засобів і переважну спрямованість на оздоровлення протягом академічних занять з фізичної підготовки курсантів і виконання ними самостійних завдань. За основу було взято триступеневу програму "тренувальних занять", яка охоплювала три варіанти навантажень, що відрізнялися за періодичністю та обсягом роботи.

На першому етапі (вересень - грудень 1999 р.) Використовувалися переважно вправи циклічного характеру, які виконувалися безперервним методом протягом 40 - 60 хв. І більше з навантаженням, які складали 50-60% мск. У комплекси включалися загальнорозвиваючі, спеціально-підготовчі, змагальні, а також спеціальні вправи на тренажерах з переважною спрямованістю на розвиток "відстаючих" фізичних якостей.